

КРАВЧЕНКО ОЛЬГА В'ЯЧЕСЛАВІВНА

*Національний університет «Одеська юридична академія»,
аспірантка кафедри організації судових,
правоохоронних органів та адвокатури*

ЩОДО КОМПЕТЕНЦІЇ ОКОУЖНИХ АДМІНІСТРАТИВНИХ СУДІВ

В часи активного реформування судової системи України питання щодо правового статусу окружного адміністративного суду набуває особливого значення, це дозволяє окреслити його роль у суспільних відносинах зі здійснення правосуддя та виявити слабкі та сильні сторони щодо нормативного врегулювання його правового статусу та діяльності, що, дасть змогу покращити ефективність захисту прав та охоронюваних законом інтересів фізичних та юридичних осіб у сфері вирішення публічно-правових спорів.

В Кодексі адміністративного судочинства України зазначається, що адміністративний суд виступає як суд, до компетенції якого цим Кодексом віднесено розгляд і вирішення адміністративних справ (переданих на вирішення адміністративного суду публічних правових суперечок) (ст. 4).

Місцевими адміністративними судами є місцеві загальні суди як адміністративні суди та окружні адміністративні суди. Станом на 01.01.2018 р. до мережі місцевих адміністративних судів належать: Окружний адміністративний суд Автономної Республіки Крим; окружні адміністративні суди в областях, окружні адміністративні суди міст Києва та Севастополя [1, с. 372].

Існує думка, що використана в Законі назва для місцевих адміністративних судів – «окружні» – є не зовсім вдалою, оскільки суттєво ускладнює розуміння того, де саме утворюються ці суди. Плутанина ще зумовлена й тим, що адміністративні апеляційні суди, згідно з зазначеним Законом, утворюються в апеляційних округах (частина 3 статті 26). У цьому випадку, створило значні термінологічні труднощі для пересічних громадян та деяких юристів використання одно корінних слів «окружні», «округи».

Адміністративне судочинство як спеціалізований вид судової діяльності стало саме тим конституційно і законодавчо закріпленим механізмом, що збільшив можливості людини для здійснення права на судовий захист від протиправних рішень, дій чи бездіяльності суб'єктів владних повноважень. Системний аналіз вказаних норм Конституції та законів України дає підстави стверджувати, що розмежування юрисдикційних повноважень між загальними і спеціалізованими судами підпорядковано гарантіям права кожної людини на ефективний судовий захист [2, с. 216].

Для визначення меж юрисдикції адміністративних судів необхідно перш за все з'ясувати зміст поняття «справа адміністративної юрисдикції». Під нею розуміється переданий на вирішення адміністративного суду публічно-правовий спір, у якому хоча б однією стороною є суб'єкт, що здійснює владні управлінські функції на основі законодавства, в тому

числі на виконання делегованих повноважень. Тобто, справою адміністративної юрисдикції є переданий на вирішення адміністративного суду спір, який виник між двома (кількома) конкретними суб'єктами суспільства стосовно їхніх прав та обов'язків у конкретних правових відносинах, у яких хоча б один суб'єкт законодавчо уповноважений владно керувати поведінкою іншого (інших) суб'єктів, а ці суб'єкти відповідно зобов'язані виконувати вимоги та приписи такого владного суб'єкта.

Варто відмітити, що адміністративні суди не розглядають позовні вимоги, які є похідними від вимог у приватно-правовому спорі і заявлені разом з ними, якщо цей спір підлягає розгляду в порядку іншого, ніж адміністративне, судочинства і знаходиться на розгляді відповідного суду.

При визначенні юрисдикції адміністративних судів необхідно враховувати особливості об'єднання в одній позовній заяві декількох вимог. Так, якщо вимоги про відшкодування шкоди, заподіяної протиправними рішеннями, діями чи бездіяльністю суб'єкта владних повноважень або іншим порушенням прав, свобод чи інтересів суб'єктів публічно-правових відносин, заявлені в одному провадженні з вимогою вирішити публічно-правовий спір – вони розглядаються в порядку адміністративного судочинства.

Список використаної літератури:

1. Адміністративне право України. Повний курс : підручник / Галуцько В., Діхтєвський П., Кузьменко О., Стеценко С. та ін. Херсон : ОЛДІ-ПЛЮС, 2018. 446 с.
2. Коломоець Т.О. Методичний посібник з курсу «Адміністративне право України» для студентів юридичного факультету / Т.О.Коломоець. – Запоріжжя: ЗДУ, 2001. – 207 с.

Ключові слова: суд, адміністративний суд, компетенція, юрисдикція, публічно-правові відносини, суб'єкт владних повноважень.

Ключевые слова: суд, административный суд, компетенция, юрисдикция, публично-правовые отношения, субъект властных полномочий.

Key words: court, administrative court, jurisdiction, jurisdiction, public relations, the subject of power.

ОРЛЕНКО АРТЕМ ІГОРОВИЧ

*Національний університет «Одеська юридична академія»,
аспірант кафедри організації судових, правоохоронних органів та адвокатури*

ПРАВОВІ ЗАСАДИ ДІЯЛЬНОСТІ АДМІНІСТРАТИВНИХ СУДІВ

Від того, як чітко і повно визначені правові засади діяльності судів, залежить безперервність і якість їх функціонування, а отже і захист порушених, оспорюваних або невизнаних прав, свобод та інтересів фізичних й юридичних осіб. Найефективнішим критерієм класифікації правових засад діяльності адміністративних судів є юридична сила